

PRANAS ŠARPNIČKIS

APIE SAVE

Pranas Šarpanickis. Nuotrauka iš jo paties asmeninio albumo.

Gimiau 1967 m. Tėvelių kaime, kuris nuo Skuodo nutolęs apie 6 kilometrus. 1995 m. baigiau Skuodo II vidurinę mokyklą. Man draugai pranašavo dailininko ir chemiko ateitį, na o aš pats svajojau tapti kino režisieriumi, bet... Pritrūko valios važiuoti studijuoti į Maskvą. Vienu metu svajojau tapti rašytoju arba pradinių klasių mokytoju, bet įvykiai taip pasisuko, kad 1992 m. baigiau Vilniaus universitetą, kuriame studijavau žurnalistiką. Dirbau Skuodo prekybinėje bazėje, Skuodo rajono laikraščio „Mūsų žodžis“ redakcijoje, Skuodo vietinių radijo laidų redaktoriumi, Kauno rajono laikraštyje „Komunizmo vėliava“, mažatiražiuose laikraščiuose „Statybų pastoliai“ ir „Ave vita“, laikraštyje „Ūkininko patarėjas“, dienraščiuose „Diena“ ir „Kauno diena“, redagavau savaitraštį „Autokontaktas“. Per 10 pirmųjų savarankiško darbo metų metų pakeičiau net 13 darboviečių; vis ieškojau, kur man būtų geriau. Tuo laikotarpiu sukūriau šeimą. Žurnalistikos nemėgau, bet ji man teikė laisvę. Įsiminė 1991-iejį. Tada Sitkūnų radijo stotyje sudalyvavau istoriniuose sausio 13-osios įvykiuose.

Pirmaisiais atkurtos nepriklausomybės metais man siūlė tapti karininku ir norėjo išsiųsti studijuoti į Britaniją, bet tapau verslininku (verslu užsiiminėjau 1996–2014 m.). Buvau TV žurnalistų konkurso „Tele maratonas Ad Rem“ (1987–2000 m.) ir publicistinės TV laidos „Autodafė“ (2000 m., LRTV) vykdančiuoju prodiuseriu. 2003 m. tapau laisvai samdomu videografu, vėliau antrą kartą vedžiau, savo rankomis tikrąja to žodžio prasme pasistačiau namą

nuo pamatų iki baldų. Dar vėliau dėl netikusios Lietuvos ekonominės politikos buvau priverstas išvykti padirbėti į Norvegiją. 2015-aisiais vėl „atradau“, jog moku rašyti. Vienerius metus, kasdien parašydamas vis po naują istoriją savo tinklaraščiui, „treniravausi“ dirbdamas prie kompiuterio.

Dabar esu laisvai samdomas videografas, fotografas, fotoknygų (*colorland.com*) leidėjas ir *Delfi plus* žodžio darbininkas. „Žodžio darbininkas“ neskamba išdidžiai, bet tai yra bemaž tas pats, kas stovėti prie konvejerio ir surinkinėti detales. Skirtumas tik tas, jog darbe naudoji ne detale, o žodžius, iš kurių konstruojai tekstą.

1992–1994 m. parašiau ir iliustravau 3 knygutes vaikams: „Šešėlių vagys“, „Tiksėjimo meistras“, „Drakonų krašte“. 1993 m. leidau ir redagavau pirmąjį lietuviškų komiksų žurnalą „BUS DAR“, 2000–2002 m. – literatūrinio mokslinio pobūdžio žurnalą „Imperija“. 1997–1999 m. už mokslinės fantastikos apsakymus („Vietos laiku...“, „Keturi“, „Vienas žmogus“, „Karys“) kasmetiniame „Eridano“ leidyklos organizuotuose „Geriausios lietuviškos fantastikos“ konkursuose buvau apdovanotas premijomis. Toks kuklus pasiblaškyimas po gyvenimą, kai priežastys sukuria įvykius ir pagimdo pasekmes bei naujas priežastis. Dantimis ir nagais esu įsikibęs į savo laisvę, kuri kainuoja nepigiai.

Kitas mano tikslas – nešti žinią apie Skuodą ir jo apylinkes visai Lietuvai, kad nebūtų manoma, jog šis miestas, rajonas yra tiesiog kažkoks tolimas, neįdomus užkampis.

Gilindamasis į Skuodo ir jo krašto istoriją nustebau, kaip aš pats iki šiol mažai žinojau apie savo žemę, tai, kokia jos istorija įdomi, skausminga, spalvinga ir unikali. Man daugiausiai džiaugsmo teikia įvairiausi atradimai. Džiaugiuosi, kai aptikus ir į visumą susiejus naujus faktus, atsiranda naujų įžvalgų ir galimybė į istoriją pažvelgti naujai ir kitais kampais. Didžiausias atradimas buvo Skuodo istorijos 1904–1911 m. laikotarpis. Iki šiol nė vienas autoriaus dar nebuvo jo nagrinėjęs. Didžiausias džiaugsmas buvo rekonstruoti 1941-ųjų birželio–rugpjūčio įvykius ir 1944 m. rudens Skuodo šturmą. Pasakodamas apie Skuodą vis sustoju ties 1944-ųjų riba, kai senojo miesto neliko. Sovietmečio periodą kaip kokį skanėstą pasilieku ateičiai.

Be abejo, mano didžiausias ramstis, guodėjas ir pagalbininkas

yra *Facebook'o* grupė „Mano senasis Skuodas“. Ji griežtai tik kultūrinio-istorinio pobūdžio. Administruojant ją teko įvesti gana despotišką tvarką, kad niekas nekištų į ją įvairių reksmingų politinių ir menkaverčių žinučių bei komercinės ar asmeninės reklamos. Ji uždaro tipo, nes manau, jog taip grupei priklausantys žmonės maloniau jaučiasi – kaip šeimoje tarp keturių sienų. Ten kartais ir pasiginčijame, ir padiskutuojame, ir aš pats, užėjus silpnumo akimirkoms, pavirkauju. Ten saugu įkelti ir labiau asmeninę nuotrauką, žinant, jog ji nepasklis po visą platųjį internetą. Ši bendruomenė gana aktyvi. Pagal statistiką iš 4 800 jos narių, paskelbus naują informaciją, ją dažnai pamato nuo 2 500 iki 3 000 žmonių. Grupė nors ir lėtai, bet turi tendenciją augti. Į ją įsijungia tie, kuriems įdomi mūsų miesto ir krašto istorija.

Jei kas manęs paklaustų, kodėl visa tai darau, neatsakytčiau, nors ir žinau, bet tai yra ne tai, ką dauguma mano. Neatsakau, nes mitų griauti negalima...